

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 119/22

U Luxembourggu 7. srpnja 2022.

Presuda Suda u predmetu C-576/20 | Pensionsversicherungsanstalt (Razdoblja odgoja djece u inozemstvu)

Razdoblja odgoja djece ostvarena u drugim državama članicama moraju se uzeti u obzir u svrhu izračuna starosne mirovine

Sud potvrđuje svoju sudsku praksu prema kojoj država članica koja je obvezna isplatiti mirovinu i koja je jedina država članica u kojoj je korisnica bila zaposlena i uplaćivala doprinose, kako prije tako i nakon prijenosa svojeg boravišta u drugu državu članicu u kojoj se posvetila odgoju svoje djece, mora uzeti u obzir ta razdoblja odgoja djece

Nakon što je obavljala djelatnost kao samozaposlena osoba u Austriji, CC se u studenome 1987. nastanila u Belgiji, gdje je rodila dvoje djece, 5. prosinca 1987. i 23. veljače 1990. Od rođenja prvog djeteta, posvetila se njihovu odgoju a da pritom nije bila zaposlena te nije ostvarivala razdoblja osiguranja ni primala davanja za njihov odgoj. Tako je bilo i u Mađarskoj gdje je boravila u prosincu 1991.

Nakon povratka u Austriju u veljači 1993., CC je nastavila odgajati svoju djecu tijekom trinaest mjeseci, pri čemu je bila obvezno osigurana i uplaćivala doprinose u austrijski sustav socijalne sigurnosti. Zatim se zaposlila i uplaćivala doprinose u toj državi članici sve do svojeg odlaska u mirovinu.

Nakon što je zatražila da joj se odobri starosna mirovina, austrijski zavod za mirovinsko osiguranje odlukom od 29. prosinca 2017. priznao joj je to pravo. Razdoblja odgoja djece ostvarena u Austriji izjednačena su s razdobljima osiguranja te su uzeta u obzir za potrebe izračuna iznosa njezine mirovine. Nasuprot tomu, takva razdoblja ostvarena u Belgiji i Mađarskoj nisu uzeta u obzir.

CC je osporavala tu odluku ističući da razdoblja odgoja djece ostvarena u drugim državama članicama treba izjednačiti s razdobljima osiguranja na temelju članka 21. UFEU-a, koji uspostavlja pravo na slobodno kretanje građana Unije, s obzirom na to da je radila i bila osigurana u austrijskom sustavu socijalne sigurnosti prije i poslije tih razdoblja.

Nakon što je njezin zahtjev odbijen u žalbenom postupku, CC je podnijela reviziju Oberster Gerichtshofu (Vrhovni sud, Austrija). Budući da je imao dvojbe u pogledu uzimanja u obzir razdoblja odgoja djece ostvarenih u drugim državama članicama radi izračuna starosne mirovine, taj je sud zatražio od Suda tumačenje odredbe sekundarnog prava Unije¹, koja je u ovom predmetu primjenjiva *ratione temporis*. Naime, nije isključeno da ta odredba na isključiv

¹ Radi se o članku 44. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2009., L 284, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 171.). Taj članak, naslovljen „Uzimanje u obzir razdoblja odgoja djeteta”, u svojem stavku 2. predviđa da ako se prema zakonodavstvu države članice koja je nadležna na temelju glave II. Uredbe br. 883/2004 ne uzimaju u obzir razdoblja odgoja djeteta, ustanova države članice čije se zakonodavstvo, u skladu s glavom II. Uredbe br. 883/2004, primjenjivalo na dotičnu osobu jer je obavljala djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe na datum kad se, prema tom zakonodavstvu, razdoblje odgoja djeteta počelo uzimati u obzir u odnosu na dotično dijete i

način određuje uvjete za takvo uzimanje u obzir, a CC ih ne ispunjava: na dan početka prvog razdoblja odgoja djece ona u Austriji nije obavljala djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe.

Svojom presudom Sud odbija isključivost te odredbe u pogledu uzimanja u obzir razdoblja odgoja djece koja je ista osoba ostvarila u različitim državama članicama i potvrđuje da ta razdoblja u predmetnom slučaju treba uzeti u obzir na temelju članka 21. UFEU-a.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud zaključuje da, s obzirom na njegov tekst, kontekst u kojem se nalazi i ciljeve propisa kojeg je dio, članak 44. Uredbe br. 987/2009 treba tumačiti na način da ne uređuje na isključiv način uzimanje u obzir razdoblja odgoja djece koja je ista osoba ostvarila u različitim državama članicama.

Što se tiče njezina teksta, Sud ističe da ta odredba ne navodi da ona uređuje to uzimanje u obzir na isključiv način i da, iako navedena odredba predstavlja kodifikaciju njegove sudske prakse koja je u tom pogledu donesena², na dan njezina stupanja na snagu presuda Reichel-Albert³ još nije bila objavljena pa se zaključci iz potonje presude stoga nisu mogli uzeti u obzir prilikom donošenja Uredbe br. 987/2009 radi njihove eventualne kodifikacije.

Što se tiče konteksta u kojem se nalazi članak 44. Uredbe br. 987/2009, Sud, pozivajući se na glavu i poglavlje te uredbe čiji je dio, navodi da se tom odredbom uspostavlja dodatno pravilo kojim se povećava vjerojatnost da se u potpunosti uzmu u obzir razdoblja u kojima su predmetne osobe odgajale djecu i da se tako izbjegne, koliko god je to moguće, da ona ne budu uzeta u obzir.

Što se tiče cilja Uredbe br. 987/2009, tumačenje prema kojem članak 44. te uredbe na isključiv način uređuje uzimanje u obzir razdoblja odgoja djece ostvarenih u različitim državama članicama dovelo bi do toga da se **državi članici obveznoj isplaćivati starosnu mirovinu i koja je jedina država članica u kojoj je ta osoba bila zaposlena i uplaćivala doprinose, kako prije tako i nakon prijenosa svojeg boravišta u drugu državu članicu gdje se posvetila odgoju djece, dopusti da odbije uzeti u obzir razdoblja odgoja djece koja je ta osoba ostvarila u toj drugoj državi članici** i da je stoga **dovede u nepovoljniji položaj, samo zato što je ostvarila svoje pravo na slobodu kretanja**. Stoga bi takvo tumačenje bilo protivno ciljevima te uredbe, **osobito cilju jamčenja poštovanja načela slobode kretanja**, propisanom člankom 21. UFEU-a, te bi stoga moglo ugroziti koristan učinak članka 44. te uredbe.

Kao drugo, Sud smatra da se, kako bi se osiguralo poštovanje tog načela, zaključci iz presude Reichel-Albert mogu primijeniti na situaciju poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj dotična osoba ne ispunjava uvjet obavljanja djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe koji je propisan potonjom odredbom kako bi postigla, u svrhu odobravanja starosne mirovine, da joj država članica koja je obvezna isplatiti tu mirovinu uzme u obzir razdoblja odgoja djece koja je ostvarila u drugim državama članicama. Stoga je ta država članica dužna uzeti u obzir ta razdoblja na temelju članka 21. UFEU-a jer je ta osoba bila zaposlena i uplaćivala doprinose isključivo u

nadalje će biti obvezna uzeti u obzir navedeno razdoblje kao razdoblje odgoja djece prema vlastitom zakonodavstvu, kao da je dijete odgajano na njezinu državnom području.

² Vidjeti presude od 23. studenoga 2000., Elsen, [C-135/99](#) i od 7. veljače 2002., Kauer, [C-28/00](#) (vidjeti i priopćenje za medije [br. 13/02](#)) u kojima je Sud utvrdio kriterij „uske povezanosti” ili „dostatne veze” između razdoblja osiguranja ostvarenih zbog obavljanja profesionalne djelatnosti u državi članici od koje dotična osoba potražuje starosnu mirovinu i razdoblja odgoja djece koja je ta osoba ostvarila u drugoj državi članici. Sud je presudio da okolnost da su osobe, koje su radile isključivo u državi članici obveznoj isplaćivati njihovu starosnu mirovinu, u trenutku rođenja svojeg djeteta obavljale djelatnost u svojstvu zaposlene osobe na državnom području te države članice omogućuje utvrđivanje takve uske ili dostatne veze i da se stoga zakonodavstvo navedene države članice primjenjuje na uzimanje u obzir razdoblja odgoja djece ostvarenih u drugoj državi članici u svrhu odobravanja takve mirovine.

³ U presudi od 19. srpnja 2012., Reichel-Albert, [C-522/10](#), Sud je presudio da članak 21. UFEU-a treba tumačiti na način da nadležnu ustanovu prve države članice obvezuje da, za potrebe odobravanja starosne mirovine, uzme u obzir razdoblja odgoja djeteta ostvarena u drugoj državi članici kao da su ostvarena na državnom području prve države članice, a koja je ostvarila osoba koja je obavljala profesionalnu djelatnost samo u toj prvoj državi članici i koja je u trenutku rođenja svoje djece privremeno prestala raditi te je uspostavila svoje boravište, iz strogo obiteljskih razloga, na državnom području druge države članice.

navedenoj državi članici, kako prije tako i nakon prijenosa svojeg boravišta u drugu državu članicu u kojoj je ostvarila navedena razdoblja.

Tako Sud utvrđuje da, poput situacije o kojoj je riječ u presudi Reichel-Albert, postoji **dostatna veza između razdoblja odgoja djece koja je CC ostvarila u inozemstvu i razdoblja osiguranja ostvarenih zbog obavljanja profesionalne djelatnosti u Austriji. Stoga se zakonodavstvo te države članice mora primijeniti u svrhu uzimanja u obzir i priznavanja tih razdoblja radi odobravanja starosne mirovine od strane te države članice.**

Da CC nije napustila Austriju, njezina razdoblja odgoja djece bila bi uzeta u obzir za potrebe izračuna njezine austrijske starosne mirovine. Prema tome, kao i dotična osoba u predmetu u kojem je donesena presuda Reichel-Albert, ona je stavljena u nepovoljniji položaj samo zato što je ostvarila svoje pravo na slobodu kretanja, što je protivno članku 21. UFEU-a.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

